

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Звягельський політехнічний фаховий коледж

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»
для студентів спеціальності
192 «Будівництво та цивільна інженерія».

Звягель 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

заступник директора з навчальної роботи

16 січня 2025р.

підпис існує

В'ячеслав ТАРАСЮК

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ**

для студентів 2 курсу, які навчаються на основі базової загальної середньої освіти

Освітньо-кваліфікаційний рівень: **фаховий молодший бакалавр**

Відділення: **економіко-технічне**

Спеціальність: **192 «Будівництво та цивільна інженерія»**

Циклова комісія: **облікових та економічних дисциплін**

Форма навчання	Курс	Семестр	Кількість годин								Форма контролю в семестрі	
			Всього (в кредитах ЄКТС)	аудиторних занять			самостійної роботи					
				Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Індивідуальні завдання (кількість завдань/загальна кількість годин)			Самостійна робота студентів		
							Реферати і розрахунково-графічні роботи	Курсові проекти	Контрольні роботи			
Денна	II	IV	3	24	6				60	Залік		
Разом			3 (90)	24	6				60	Залік		

Навчальна програма з економічної теорії розроблена на основі освітньо-професійної програми Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання, галузі знань 19 Архітектура і будівництво, спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія.

ОПП затверджена педагогічною радою Звягельського політехнічного фахового коледжу.

Розробник програми: Алла ПЕТРОШУК, викладач економічних дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист.

Навчальна програма схвалена на засіданні циклової комісії облікових та економічних дисциплін.

Протокол від 15 січня 2025 року, №5

Голова циклової комісії

«15» січня 2025 року

підпис існує

Ірина ЗАХАРЧУК

Навчальна програма погоджена

Методист

«16» січня 2025 року

підпис існує

Анна БОРИСЮК

Наталія МАРЧЕНКО

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна “Економічна теорія” відіграє важливу роль в освіті сучасного фахівця, оскільки дає можливість оволодіти економічними знаннями, навчитися орієнтуватися в економічних процесах, аргументовано приймати раціональні самостійні рішення, поєднувати гуманістичні та економічні інтереси. Вивчення дисципліни сприяє формуванню сучасного економічного мислення та свідомості молодшої людини- громадянина України, оволодінню ними економічною культурою, досягненню відповідного вимогам часу рівня теоретичних знань, а також практичних навичок та вміння вести господарство.

Навчальна дисципліна є обов'язковим компонентом освітньої програми «Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання», що має формувати загальні компетентності.

«Економічна теорія» вивчається студентами спеціальності **192 «Будівництво та цивільна інженерія» у четвертому семестрі загальним обсягом – 3 кредити ЕКТС (90 годин). Мова вивчення – українська.**

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Метою викладання навчальної дисципліни “Економічна теорія” є формування у студентської молоді основ наукового економічного світогляду, який би забезпечив стартові можливості свідомих дій в економічному житті суспільства. В сучасних умовах ринкової економіки формування нового типу економічного мислення набуває надзвичайно важливого значення. Адже випускники коледжів повинні вміти застосовувати отримані ними знання з економічної теорії на практиці в повсякденному житті і професійній діяльності, здійснювати вірний вибір рішень, володіти економічною культурою.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Економічна теорія” є навчити студентів:

- орієнтуватися в різних напрямках, течіях і школах економічної науки, пов'язувати теоретичні ідеї та теорії з практикою економічного життя суспільства, професійною діяльністю, сучасними проблемами суспільства.
- визначати сутність економічних процесів і явищ, економічної системи, її структурних складових, господарського механізму та ринку як форми організації суспільного виробництва.
- трактувати економічні закони та вирізняти основні категорії.
- розраховувати основні показники господарської діяльності.
- застосовувати отримані знання з економічної теорії в повсякденному житті і професійній практиці, здійснювати правильний економічний вибір.
- виховати в процесі вивчення дисципліни такі риси майбутніх фахівців,

як дух здорової конкуренції, прояв індивідуальних здібностей, творча підприємницька ініціатива, вміння проявляти високу національну самосвідомість .

3. ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни “Економічна теорія” базується на попередньо вивчених студентами таких предметів, як:

- економічна географія
- громадянська освіта
- всесвітня історія
- історія України
- філософія
- основи правознавства

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі професійної діяльності в галузі будівництва та цивільної інженерії або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів математичних, природничих та інженерних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>

	<p>ЗК 5. Здатність спілкуватись державною мовою, як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p>
Спеціальні компетентності	<p>СК 1. Здатність користуватися нормативною, технічною і довідковою літературою, дотримуватися вимог ДБН та ДСТУ під час проєктування, виконання робіт в галузі будівництва та цивільної інженерії.</p> <p>СК 9. Уміння використовувати основи дизайну, моделювання і макетування під час проєктування об'єктів будівництва та інженерних мереж, уміння їх використовувати у професійній діяльності.</p> <p>СК 11. Здатність вирішувати організаційні та управлінські питання, організовувати діяльність колективу, працювати в команді під час зведення об'єктів будівництва та інженерних мереж.</p> <p>СК 13. Здатність виконувати економічні розрахунки для визначення вартості об'єктів будівництва та інженерних мереж.</p> <p>СК 14. Здатність застосовувати інформаційні системи і технології для професійної діяльності у галузі будівництва та цивільної інженерії.</p> <p>СК 15. Розуміння загальних принципів вибору засобів контролю та автоматизації технологічних процесів об'єктів газового господарства.</p>

VII. Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

<p>РН 1. Розуміти основи демократичного устрою держави, верховенства права, знати і реалізовувати права і обов'язки громадянина України.</p> <p>РН 2. Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний, загальнокультурний, фізичний і духовний рівень. Бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави.</p> <p>РН 3. Здійснювати організацію робіт та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності, у тому числі в умовах непередбачуваних змін.</p> <p>РН 4. Взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами, формувати власний внесок у роботу команди, доносити до фахівців і не фахівців інформацію, ідеї, проблеми та власний досвід у сфері будівництва та цивільної інженерії.</p> <p>РН 5. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами, у тому числі з питань будівництва та цивільної інженерії.</p> <p>РН 6. Здійснювати пошук інформації, необхідної для знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми, у</p>
--

тому числі за допомогою сучасних інформаційних технологій, ідентифікувати, аналізувати та оцінювати отримані дані.

PH 7. Аналізувати можливі ризики, виявляти чинники впливу для запобігання нещасним випадкам та аваріям на об'єктах будівництва; володіти основними методами захисту навколишнього середовища від можливих наслідків виробничої діяльності.

PH 8. Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотно застосовувати їх під час вирішення задач

PH 9. Виконувати робочі креслення, читати та корегувати їх, розуміти роботу відповідних конструктивних елементів будівель, споруд та інженерних систем.

PH 10. Здійснювати оптимальний підбір та ефективне використання сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій на підставі аналізу їх технічних характеристик і властивостей, а також урахування економічних, екологічних та етичних аспектів.

PH 11. Застосовувати у професійній діяльності типові алгоритми розрахунків та правила конструювання конструктивних елементів об'єктів будівництва та інженерних систем, у тому числі з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

PH 12. Виконувати типові вимірювання та дослідження з використанням сучасного лабораторного обладнання та геодезичних приладів, грамотно інтерпретувати отримані результати.

PH 13. Самостійно готувати і оформлювати типові складові технічної документації.

PH 14. Аналізувати вплив інженерно-геологічних особливостей території будівництва під час проєктування і зведенні об'єктів будівництва та інженерних мереж, оцінювати стійкість відповідних об'єктів та мереж.

PH 15. Організовувати технологічні процеси будівництва та управляти ними.

PH 16. Раціонально обирати та організовувати роботу машин і механізмів, засобів малої механізації під час зведення об'єктів будівництва та інженерних мереж з урахуванням їх технічних характеристик і дотриманням вимог охорони праці та екологічної безпеки.

PH 17. Самостійно складати та аналізувати елементи проєктно-технологічної та кошторисно-договірної документації, виконувати техніко-економічне обґрунтування, оцінювати економічні ризики під час проєктування, будівництва ремонту і експлуатації будівель, споруд та інженерних систем.

PH 18. Приймати ефективні рішення у сфері своєї компетенції у випадках аварій та надзвичайних подій.

PH 19. Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.

PH 20. Застосовувати засоби автоматизації та контролю технологічних процесів на об'єктах газового господарства.

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділи, теми	Кількість годин				Форми контролю
	всього	В тому числі			
		теорія	практ. Семінар	ст. ост роб.	
1	2	3	4	6	7
1. Вступ. Економічна теорія, як фундаментальна суспільна наука	8	2		6	Економічний диктант
2. Суспільне виробництво і його основні чинники.	12	2		10	Захист рефератів, семінар
3. Суспільний продукт і його форми. Економічні потреби суспільства	12	2	2	8	Комбіноване опитування, контрольна робота
4. Відносини власності в економічному житті суспільства.	8	2		6	Захист рефератів, тестове опитування
5. Економічна система, як сукупність видів економічної діяльності.	10	2	2	6	Тестове опитування
6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини.	10	4		6	Письмове опитування
7. Загальні основи ринку. Суб'єкти ринкової економіки.	10	2		8	Захист рефератів,
8. Капітал. Доходи та витрати виробництва.	8	2	2	4	Семінар, комбіноване опитування
9. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу.	10	4		6	Контрольна робота
Залікове заняття	2	2			
Всього	90	24	6	60	

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

№	Вид заняць	Тематика, зміст, план занять	Література
1.	Лекція	1.Вступ. Економічна теорія, як фундаментальна суспільна наука. Зародження, еволюція та етапи становлення економічної теорії. Економічна теорія в системі наук. Функції економічної теорії. Економічні категорії та закони.	[5] ст. 9-50
2.	Лекція	2.Виробництво і його складові елементи. Суспільне виробництво. Економічні потреби. Зміст виробництва та його складові елементи. Продуктивні сили суспільства, їх функціональна структура. Основні чинники виробництва. Показники ефективності суспільного виробництва.	[5] ст. 50-55
3.	Лекція	3.Суспільний продукт і його форми. Сутність і види економічного відтворення Суспільний продукт. Сучасні форми суспільного продукту. Національний дохід та його структура, сутність форми. Сутність потреб і особливості їх розвитку.	[5] Ст. 55 – 62 ст. 471 -493
4.	Семінар	Суспільне виробництво та суспільний продукт	[5]ст. 50-55, інтернет-ресурси
5.	Лекція	4.Відносини власності в економічному житті суспільства. Відносини власності. Суть власності , її економічний та юридичний зміст. Еволюція типів і форм власності. Типи, види й форми власності. Відносини власності в Україні.	[5] ст.104 – 120

6.	Лекція	5. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності. Економічна система суспільства і її суть, форми, структура. Суть і види економічної діяльності. Типи економічних систем: система натурального виробництва, ринкова, командно-адміністративна, перехідна, змішана. Переваги та недоліки економічних систем.	[5] ст.62 – 68, ст. 68 – 104 інтернет-ресурси
7.	Семінар	Економічна система суспільства як сукупність видів економічної діяльності.	[5] ст.. 68 – 104 інтернет-ресурси
8.	Лекція	6.Товарно-грошові відносини. Передумови виникнення товарного виробництва. Сутність товару, його властивості.	[5] ст. 151-179
9.	Лекція	<i>(продовження)</i> Походження, сутність і функції грошей. Грошовий обіг та його закони.Інфляція її суть, види та соціально-економічні наслідки.	[5] ст. 151-179
10.	Лекція	7.Загальні основи ринку. Суб'єкти ринкової економіки. Загальні основи ринку. Поняття ринку, його характерні риси та функції. Класифікація ринку. Інфраструктура ринку. Сукупність та основні елементи інфраструктури ринку.	[5] ст. 179 - 202
11.	Семінар	Товарне виробництво. Товарно-грошові відносини.	[5] ст. 177 -179 інтернет-ресурси
12.	Лекція	8. Капітал. Прибуток. Витрати. Сутність, механізм формування капіталу. Гроші, як капітал. Витрати, їх види. Прибуток, види. Амортизація.	[5] ст. 526 -556
13.	Лекція	9. Міжнародна економіка та її роль у зростанні доброту людської спільноти світу. Світове господарство. Об'єктивні умови виникнення світового господарства. Поняття світового господарства та етапи його розвитку.	[5] ст. 637 -653
14	Лекція	<i>(продовження)</i> Форми МЕВ. Економічні аспекти глобальних проблем. Причини виникнення і сутність глобальних проблем.	[5] ст. 637 -653

15.	Залік	Узагальнення, систематизація матеріалу з курсу «Економічна теорія». Оцінювання рівня результативності засвоєння навчального матеріалу з курсу.	
-----	-------	--	--

Індивідуальні завдання: підготовка рефератів, есе, доповідей та виступів на семінарських заняттях.

Пропоновані теми для написання рефератів:

1. Прожитковий рівень, його структура та підходи до формування.
2. Проблема рівності і справедливості у розподілі суспільного продукту.
3. Сучасні тенденції у витратах на утримання приватних домогосподарств у світі.
4. Ринок робочої сили в Україні та оцінка його можливостей.
5. Вартість життя і виміри цієї вартості.
6. Внесок українських вчених у розвиток економічної науки.
7. Досвід вивчення економічної теорії студентами у вузах світу.
8. Сучасні школи економічної думки.
9. Формування економічного світогляду сучасного молодого фахівця.
10. Сучасні проблеми розвитку товарного виробництва.
11. Сучасні проблеми економічного прогресу в Україні.
12. Проблема людини в системі суспільного виробництва в Україні.
13. Сутність людини економічної, її роль в економічній системі.
14. Проблеми грошового обігу та антиінфляційна політика в Україні.
15. Сучасні проблеми формування ринкової системи економіки в Україні.
16. Сучасні моделі ринкової економіки та можливості їх використання в Україні.
17. Основні показники макроекономіки: ВВП, ВВП, НД і національне багатство.
18. Сучасні проблеми фінансової системи України.
19. Бюджетна система України: сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку..
20. Фінансування системи освіти в Україні.
21. Проблеми зайнятості і соціального захисту в умовах ринкової економіки.
22. Сучасні системи менеджменту: світовий досвід та можливості його використання в Україні.
23. Розвиток підприємництва в Україні та його перспективи.
24. Сучасні проблеми податкової системи України.
25. Шляхи зниження собівартості продукції в умовах ринкової економіки.
26. Роль прибутку в розвитку сучасного виробництва.
27. Проблеми ціноутворення в умовах ринкових відносин.
28. Політика доходів в Україні.
29. Проблема соціального захисту і соціальної справедливості в Україні.
30. Сучасні проблеми міжнародного співробітництва в світовому ринку.

31. Проблема досягнення економічного суверенітету України в сучасних умовах.
32. Місце України в світовій економіці.
33. Зовнішньоторговельна діяльність України: стан і перспективи розвитку.
34. Проблема Євроінтеграції України.
35. Глобальні проблеми людства та шляхи їх розв'язання.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

- усне обговорення питань теми із залученням студентів групи;
- обговорення економічних новин;
- міні-лекції;
- бліц-опитування;
- письмове опитування у формі економічного диктанту;
- дискусії з проблемних ситуацій — проблемний метод;
- реферативні виступи та їх обговорення;
- тестування студентів в письмовій формі;
- виконання письмових завдань, вирішення задач тощо.

8. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в коледжі, застосовуються такі види контролю: поточний, підсумковий.

Поточний контроль проводиться викладачами на аудиторних заняттях усіх видів. Основною метою поточного контролю є перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретних завдань. Основним завданням поточного контролю є забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами в процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Інформація, одержана під час проведення поточного контролю, використовується як викладачем для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами освіти для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового. Результати поточного контролю (поточна успішність) з дисципліни є основною інформацією при проведенні заліку.

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану — диференційований залік.

Засобами діагностики результатів навчання є:

- семестровий залік;
- тести для тематичного контролю знань студентів;
- виконання та презентація студентами доповідей та рефератів;
- самостійні роботи студентів;
- письмові роботи студентів;

- виконання контрольних робіт.
- інші види індивідуальних та групових завдань.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

Рівень навчальних досягнень	За чотири бальною системою	За дванадцятибальною системою	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Початковий	2	1	Здобувач освіти має початковий рівень знань, слабо орієнтується в термінах, мало усвідомлює значення, мету вивчення дисципліни. Виконує не більше 20% тестових та інших письмових завдань. Відсутні навички самостійної роботи з текстом.
		2	Студент може відтворити усно кілька термінів, що стосуються економічної діяльності. Виконує 25% тестових та інших письмових завдань. Відсутні навички самостійної роботи з текстом.
		3	Студент може дати відповідь з кількох простих речень. Здатен фрагментарно усно відтворити окремі явища, що стосуються економічної діяльності, але не може пояснити логічний зв'язок між ними. Виконує 30% тестових та інших письмових завдань.
Середній	3	4	Здобувач освіти має початковий рівень знань, розуміє окремі терміни, описує фрагментарно окремі явища, без пояснень зв'язку між ними. Має елементарні навички роботи з літературними джерелами. Здатен дати відповіді на прості запитання. Відсутні навички аналізу. Виконує 40% тестових та інших письмових завдань.
		5	Здобувач освіти може відтворити менше половини навчального матеріалу, з помилками та неточностями. Має навички роботи з текстом. Знає основні терміни, може навести примітивні приклади. Виконує близько 50% тестових та інших письмових завдань.
		6	Студент самостійно відтворює більше половини навчального матеріалу, може поверхово порівнювати та аналізувати економічні явища, робити примітивні висновки. Здатен самостійно працювати з джерелами інформації. Може висловлювати власну думку, але йому складно виконувати творчу проектну діяльність. Не може навести приклади. Виконує біля 60% завдань.
До ста	4	7	Здобувач освіти відтворює та пояснює більше половини навчального матеріалу. Може встановлювати зв'язки між

			економічними процесами, процесами в суспільному виробництві та пояснювати їх з неточностями. Висловлює власну думку. Може виконати примітивний творчий проект під керівництвом викладача. Виконує близько 70% тестових та інших письмових завдань. Здатен самостійно працювати з джерелами інформації.
		8	Студент вільно володіє значним обсягом навчального матеріалу, може його пояснити, навести приклади. Висловлює власну думку, аналізує економічні явища та показники суспільного виробництва, розуміє зв'язки між ними. Допускає незначні неточності. Може рецензувати відповіді інших студентів. Здатен самостійно працювати з літературними та інтернет-джерелами. Здатен до самостійної проектної діяльності. Може аргументувати власну думку. Виконує близько 80% тестових та інших письмових завдань.
		9	Студент вільно володіє значним обсягом навчального матеріалу, може його пояснити, систематизувати, навести приклади, застосувати знання на стандартних практичних ситуаціях. Висловлює власну думку. Відповіді його повні, обґрунтовані, але допускає незначні неточності. Може рецензувати відповіді інших студентів. Здатен самостійно працювати з літературними та інтернет-джерелами. Виконує проектну діяльність та може її обґрунтувати. Може аргументувати власну думку. Виконує близько 90% тестових та інших письмових завдань.
Високий	5	10	Студент має глибокі знання навчального матеріалу володіє набутими знаннями. Висловлює власну думку. Може аргументовано аналізувати, систематизувати знання, визначати тенденції розвитку явищ, що відбуваються в економічній системі суспільства. Добре орієнтується в реальних процесах, може коментувати загальноекономічні показники. Рецензує відповіді інших студентів. Здатен самостійно працювати з літературними та інтернет-джерелами. Виконує проектну діяльність та може її презентувати. Може аргументувати власну думку. Виконує 100% тестових та інших письмових завдань
		11	Студент має глибокі знання навчального матеріалу та володіє набутими знаннями, наводить приклади з реальної діяльності. Висловлює власну думку. Може аргументовано аналізувати явища, встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки. Добре орієнтується в реальних процесах, що відбуваються в економічній діяльності. Аналізує економічні показники та явища, прогнозує тенденції розвитку економіки. Може рецензувати відповіді інших студентів. Здатен самостійно підбирати літературу та працювати з інтернет-джерелами. Може аргументувати власну думку. Демонструє творчий підхід до виконання проектів та творчо підходить до демонстрації

		власних проєктів. Виконує 100% тестових та інших письмових завдань
	12	Студент має системні глибокі знання навчального матеріалу вільно і творчо володіє набутими знаннями, наводить приклади з реальної діяльності. Висловлює власну думку. Може аргументовано аналізувати явища, встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки. Добре орієнтується в реальних процесах, що відбуваються в економічній діяльності. Може рецензувати відповіді інших студентів. Здатен самостійно підбирати літературу та працювати з інтернет-джерелами. Може аргументувати власну думку. Може аргументовано аналізувати, систематизувати знання, визначати тенденції розвитку явищ, що відбуваються в економічній системі суспільства. Демонструє творчий підхід до виконання проєктів та творчо підходить до демонстрації власних проєктів. Виконує 100% тестових та інших письмових завдань. Схильний до виконання пошуково-наукової роботи. Виступає з демонстрацією власних досліджень на конференціях, форумах.

10. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Програмне забезпечення:

- Веб-сервіс **Google Classroom, Google Meet**
- програми тестового контролю знань студентів;
- програми підготовки презентацій лекцій;
- графічні редактори;
- програми комп'ютерної графіки.

11. ПРОГРАМА ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ МАТЕРІАЛУ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

Тема	Кількість годин	Перелік питань для самостійного опрацювання
1. Економічна теорія, як фундаментальна суспільна наука	6	1. Економічна теорія і економічна політика. 2. Єдність економічної теорії і господарської практики. 3. Роль економічної теорії в здійсненні суспільно-економічних процесів в Україні.

<p>2. Виробництво і його основні чинники. Суспільний продукт. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.</p>	<p>10</p>	<p>1. Технологічний спосіб виробництва. 2. Фактори екстенсивного та інтенсивного економічного зростання 3. Роль виробництва в задоволенні економічних потреб суспільства. 4. Потреби та економічні інтереси. 5. Основні тенденції формування сучасної структури суспільних потреб.</p>
<p>3. Суспільний продукт і його форми. Національне багатство.</p>	<p>8</p>	<p>1. Національне багатство і його відтворення. 2. Суть і структура національного багатства. 3. Шляхи державного регулювання економіки. 4. Формування системи державного регулювання економіки України.</p>
<p>4. Відносини власності в економічному житті суспільства.</p>	<p>6</p>	<p>1. Роль власності в системі економічних відносин. Економічні форми реалізації власності. 2. Основні тенденції у відносинах власності на сучасному етапі.</p>
<p>5. Економічна система, як сукупність видів економічної діяльності.</p>	<p>6</p>	<p>1. Економічні суперечності, їх суть, характер і класифікація. 2. Основні напрямки підвищення ефективності економічної системи суспільства</p>
<p>6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини.</p>	<p>6</p>	<p>1. Двоїтий характер праці, втіленої в товарі. 2. Суперечності між споживчою вартістю та вартістю товару. 3. Грошова система України: проблеми та перспективи.</p>
<p>7. Загальні основи ринку. Суб'єкти ринкової економіки.</p>	<p>8</p>	<p>1. Ключові проблеми формування ринку в Україні. 2. Малий бізнес і його роль в економіці, акціонерна та</p>

		кооперативна форма підприємництва. 3.Економічні основи розвитку підприємницької діяльності в Україні.
8. Капітал. Доходи та витрати виробництва.	4	1.Сучасні форми амортизації. 2. Економічні шляхи збільшення доходів підприємств.
9. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу. Глобальні проблеми. Шляхи вирішення глобальних проблем.	6	1. Особливості дії економічних законів у світовому господарстві. 2.Проблеми інтеграції України у світове господарство 3.Роззброєння як ключ до розв'язання глобальних проблем.

12. ПРОГРАМА ЗАЛІКУ

1. Охарактеризуйте економічну теорію як науку. Назвіть та поясніть основні етапи розвитку економічної теорії.
2. Які визнаєте економічні категорії та закони? У чому спільні та відмінні риси між економічними законами та законами природи?
3. Як виникла політекономія як наука? Назвіть та поясніть основні етапи розвитку політекономії.
4. Що таке потреби? Як їх класифікують? Поясніть сутність теорії Маслоу.
5. Поясніть сутність всезагального закону зростання потреб та закономірності його прояву в сучасних умовах.
6. Що таке суспільне виробництво? Які його основні риси та елементи?
7. Як вимірюють ефективність суспільного виробництва? Назвіть показники економічної та соціальної ефективності суспільного виробництва.
8. Поясніть форми суспільного виробництва. Як поділяють товарне виробництво?
9. Поясніть сутність товару та його основні характеристики.
10. Поясніть сутність суспільного продукту та основні показники суспільного продукту. Який механізм розподілу і перерозподілу суспільного продукту?
11. Поясніть сутність та структуру національного багатства.
12. Що являє собою процес економічного зростання? Поясніть два типи зростання та їх основні чинники.
13. Що таке економічна система? Які її елементи?

14. Назвіть і охарактеризуйте типи економічних систем: традиційну та компандно-адміністративну. Назвіть переваги та недоліки цих систем.
15. Назвіть і охарактеризуйте типи економічних систем: ринкову та змішану. Назвіть переваги та недоліки цих систем.
16. Що таке власність? Поясніть її зміст та еволюцію форм власності.
17. Які ви знаєте типи і форми власності?
18. Поясніть сутність та основні функції грошей.
19. Що ви знаєте про виникнення грошей? Сформулюйте закон грошового обігу.
20. Сутність, причини, види та наслідки інфляції.
21. Поняття ринку. Умови виникнення ринку та функції в економіці.
22. Структура та інфраструктура ринку.
23. Сутність та структура капіталу.
24. Кругообіг капіталу. Амортизація і відтворення.
25. Витрати виробництва: сутність, види.
26. Прибуток: сутність, види, значення.
27. Поясніть сутність, об'єктивні передумови та етапи виникнення світового господарства.
28. Охарактеризуйте структуру та закономірності світового господарства на сучасному етапі.
29. Назвіть і поясніть форми міжнародних економічних відносин.
30. Які ви знаєте види міжнародних інтеграційних об'єднань?
31. Які проблеми інтеграції України у світове господарство? Методи їх розв'язання.
32. Які основні глобальні проблеми людство вирішує на сучасному етапі?
33. Назвіть та поясніть основні джерела подолання глобальних проблем.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні документи:

1. Конституція України. – К.: Преса України, 1997.
2. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р.
3. Господарський кодекс України (чинна редакція від 17.06.2018р.) . № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http //zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

Підручники та посібники:

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія: Підручник. – К.: Знання, 2006;
2. Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведєв В.С. Політична економія. – К.: Ніка-Центр. Ельга, 2004;
3. Гальчинський А.С. Основи економічних знань: Навч. посібник.- 2-ге Перероб. і допов. – К.: Вища школа, 2002;
4. Технології (рівень стандарту): підруч. для 10 (11) кл. закл. загал. серед. освіти / І. Ю. Ходзицька та ін. — Харків : Вид-во «Ранок», 2019;
5. Економічна теорія: Політекономія: підручник (за ред. Базилевича В.Д.) – 7-ме вид. – К.: Знання-Прес, 2008 р.;
6. Ковальчук В.М. Загальна теорія економіки (теоретична економіка). Навчальний посібник. – Тернопіль: Танг – Асток, 2009 р.
7. Мочерний С.В. Політична економія – К.: Знання- Прес, 2007 р.
8. Основи економічної теорії. Підручник: у 2-х кн. Кн. 1: Суспільне виробництво. Ринкова економіка. (за ред. Ніколенко Ю.В.) – 2-ге вид. – К.: Либідь, 2010 р.
9. Основи економічної теорії. Підручник: у 2-х кн. Кн.2: Підприємництво, маркетинг, менеджмент.(за ред. Ніколенко Ю.В. –2-ге вид.) – К.:Либідь, 2010 р.
10. Семененко В.М. Економічна теорія. Політекономія: Навч. посіб. 2-ге вид. доп. та перероб. – К.: Центр учбової літератури, 2022 р.
11. Щетинін А.І. Політична економія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011 р.